

Točka:

Prijedlog za donošenje:

Z A K L J U Č K A

o objavi javnog poziva vlasnicima odnosno korisnicima građevina u kojima se nalazi azbest

MOST NEZAVISNIH LISTA

Dinka Šimunovića 14a
21 000 S P L I T

U Splitu, 25. travnja 2018.god.

GRAD SPLIT
GRADSKO VIJEĆE GRADA SPLITA
Obala kneza Branimira 17
21 000 S P L I T

n/r gospodin Jure Šundov, predsjednik

Na temelju članka 27. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11 i 144/12, 19/13, 137/15 i 123/17), i članaka 35., 36. i 44. Statuta Grada Splita ("Službeni glasnik Grada Splita" broj: 17/09, 11/10, 18/13, 39/13 i 46/13 - pročišćeni tekst i 11/18) i članaka 53. i 61. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Splita ("Službeni glasnik Grada Splita" broj 17/09, 18/13, 39/13 i 46/13 – pročišćeni tekst i 11/18), **podnosimo** Gradskom vijeću Grada Splita na razmatranje i donošenje **Prijedlog zaključka o objavi javnog poziva vlasnicima odnosno korisnicima građevina u kojima se nalazi azbest.**

U skladu s člankom 100. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Splita za izvjestitelja ove točke dnevnog reda određuje se Ante Čikotić.

Predlagatelj:

Klub vijećnika MOST-a nezavisnih lista
Predsjednik kluba

Ante Čikotić

O B R A Z L O Ž E N J E

uz Prijedlog zaključka o objavi javnog poziva vlasnicima odnosno korisnicima građevina u kojima se nalazi azbest

1. ZAKONSKI ODNOSNO STATUTARNI TEMELJ ZA DONOŠENJE AKTA

Pravni temelj za donošenje Zaključka sadržan je u odredbi članka 36. Statuta Grada Splita ("Službeni glasnik Grada Splita" broj: 17/09, 11/10, 18/13, 39/13 i 46/13 - pročišćeni tekst i 11/18) te članka 53. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Splita ("Službeni glasnik Grada Splita" broj 17/09, 18/13, 39/13 i 46/13 – pročišćeni tekst i 11/18) kojima je određena nadležnost Gradskog vijeća Grada Splita za donošenje akta kojima se uređuju odnosi iz djelokruga Grada Splita koji su od općeg značenja za građane, pravne osobe i druge pravne subjekte te propisuje njihova prava i dužnosti, odnosno utvrđuju pitanja od interesa za Grad Split. Zaključak je akt kojim se zauzima stajalište, izražava mišljenje ili utvrđuje obveza Gradonačelnika u pripremanju prijedloga akata i mjera za primjenu odluka Vijeća. Zaključkom se rješavaju i druga pitanja iz djelokruga Vijeća, radnih tijela i drugih tijela.

2. OCJENA STANJA I TEMELJNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI AKTOM (svrha koja se želi postići uređivanjem odnosa na predloženi način)

2.1. Ocjena stanja i temeljna pitanja koja treba urediti aktom

Problem zbrinjavanja azbestnog otpada u Splitu se ne provodi na organizirani način, a radi se o silikatu, mineralne, kristalne i vlaknaste strukture čija je uporaba u Republici Hrvatskoj zabranjena, kao i u cijeloj Europskoj uniji. Kao cilj sustava gospodarenja azbestnim otpadom predviđena je uspostava i provedba mjera radi sprečavanja i smanjenja onečišćenja uzrokovanog djelovanjem azbestnog otpada radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša.

Izostanak sustavnog odnosa prema zbrinjavanju azbesta mora se izmijeniti.

O upotrebi, proizvodnji, zbrinjavanju, subvencioniranju uklanjanja azbesta iz kućanstava

Azbest je imao naročito široku uporabu u građevinarstvu između 1950. do sredine 80-ih godina, obzirom na njegova dobra izolacijska svojstva (izolator elektriciteta, mehaničkih sila, zraka, topline i otpornosti na koroziju, toplinu i većinu kemikalija).

Proizvodnja i upotreba azbestnog materijala u Hrvatskoj je zabranjena od 2006. godine, a dvije godine kasnije je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost počeo sa subvencioniranjem uklanjanja azbesta iz kućanstava tako što je sakupljačima i oporabiljima plaćao njegov odvoz i zbrinjavanje. Do srpnja prošle godine je uklonjeno i zbrinuto 53 tisuće tona azbestnog građevinskog materijala, u Zagrebačkoj županiji je prikupljeno najviše, 9,4 tisuće tona, u Dubrovačko-neretvanskoj najmanje azbestnog otpada, svega 83 tone, u Primorsko-goranskoj županiji pak 6,3 tisuće tona, dok podatke za Splitsko-dalmatinsku županiju nismo uspjeli pronaći.

Od srpnja prošle godine program se ne provodi jer novca za azbest više nema.

Podzakonski akti

Donijet je Pravilnik o gospodarenju građevinskim otpadom i otpadom koji sadrži azbest, a njime je propisano da najkasnije do kolovoza 2017. godine sve općine i gradovi svojim građanima moraju uputiti zahtjev da im dostave podatke o azbestu u ili na svojim kućanstvima – lokaciju, približnu količinu, vrstu.

Prema informacijama kojima raspolažemo, u razdoblju do kraja 2017. godine, samo je 89 općina i gradova (od njih ukupno 555) takve pozive dosad raspisalo i prikupilo podatke, dok je nepoznat podatak o tome koliko ih je pak realiziralo i obavezu iz pravilnika da sami, umjesto Fonda, građanima subvencioniraju odvoz i zbrinjavanje azbestnog otpada.

Pregledom arhive Grada Splita nismo pronašli da je ova JLS raspisala poziv i prikupila podatke, zato predlažemo da se to uradi čim prije.

Podaci o oboljenjima zbog posljedica akumuliranja azbesta u organizmu

O ozbiljnosti situacije govore podaci HZJZ prema kojima je u razdoblju od 2010. do 2015. godine u Hrvatskoj od posljedica akumuliranja azbesta u organizmu umrla 441 osoba, a ono što posebno zabrinjava jest činjenica da broj oboljelih raste. U razdoblju od 2010. do 2014. zabilježena su 364 nova slučaja mezotelioma, a zabilježena ukupna incidencija kretala se u rasponu od 1,4 oboljelog na 100.000 stanovnika u 2011. godini do dva oboljela na 100.000 ljudi u 2013. godini.

U pogledu profesionalnih oboljenja u RH se redovito prijavljuju i prate od 1990. godine, a u razdoblju do 2015. godine ukupno je prijavljeno 4.187 profesionalnih bolesti od kojih se 1.517 ili 36,2% odnosi na profesionalne bolesti uzrokovane azbestom. Najviše slučajeva zabilježeno je u Dubrovačko-neretvanskoj (56,7 posto), Splitsko-dalmatinskoj (31,4 posto) i Primorsko-goranskoj županiji (7,5 posto). Najveći broj oboljelih radnika s dijagnozom mezotelioma zabilježen je u Primorsko-goranskoj (45 posto) i Splitsko-dalmatinskoj županiji (43,3 posto), a najveći broj bolesti prijavljen je u radnika koji su bili zaposleni u pločanskom Plobestu, vranjičkom Salonitu, Brodosplitu i Uljaniku iz Pule.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zaštitu i sigurnost na radu, u 2016. godine je bilo 153 ukupno oboljelih od profesionalnih bolesti, od čega je većina njih, 98, bilo uzrokovano azbestom. Na trećem mjestu po broju profesionalnih oboljenja zbog azbesta je Splitsko-dalmatinska županija s 26 oboljelih.

Činjenica je da država i dalje subvencionira energetske obnovu kuća i zgrada, no skidanje azbestnih krovova i fasada više joj nije u fokusu, unatoč opasnosti.

2.2. Svrha koja se želi postići uređivanjem odnosa na predloženi način

Radi zaštite zdravlja ljudi te s tim povezane i prijetnje da će većina azbestnog opasnog otpada u situaciji kakva je završiti negdje u prirodi, mišljenja smo da Grad Split objaviti javni poziv ili na drugi odgovarajući način prikupiti podatke o građevinama u kojima se nalazi azbest, kao i o procjenama količine, vrste i statusu materijala od azbesta, sve kako bi se pravodobno mogle planirati daljnje aktivnosti u vidu ocjene stanja i mogućnosti subvencioniranja te druge odgovarajuće mjere, u ovisnosti o rezultatima odaziva građana.

Predlažemo da se uz javni poziv objavi i obrazac za prijavu građevina u kojima se nalazi azbest na području Grada Splita, time da sadrži podatke o vlasniku/korisniku (ime i prezime, OIB, adresu, kontakt podatke, podatke o lokaciji građevine (adresu i kućni broj, mjesto, kat.čest., kat.općina, namjena), te opis materijala od azbesta (procjena količine m² ili kom, vrsta – salonit ploče,... ili dr.... status – cijelo, oštećeno, demontirano, skladišteno); te da se dostava podataka omogući i mailom, uz eventualne napomene, datum i potpis vlasnika/korisnika.

Zaključno

Kancerogeni azbestni otpad nije stvar samih pojedinaca, radi se o problemu o kojem po našem shvaćanju moraju brinuti svi, a naročito Grad Split i Splitsko-dalmatinska županija. O zdravlju ljudi koji žive pod azbestnim krovovima i fasadama moramo kao društvo voditi računa te iznalaziti prijedloge rješenja sve dok se problem ne otkloni.

Također, kompletan sustav gospodarenja građevinskim otpadom traži bolje rješenje, a njegovom razvoju mogu doprinijeti ovako prikupljeni podaci i zainteresiranost SDŽ za rješavanje ovog problema te zaštitu zdravlja građana.

Predlažemo da Grad Split planira subvencioniranje uklanjanja krovnih pokrova koji sadrže azbest, te da se svake godine za ovu namjenu u proračunu osigura odgovarajuća sredstva, tako da građanima omogući korištenje bespovratnih sredstava, a pojedinačni iznosi po m² krova mogu se definirati nakon što se prikupe svi mjerodavni podaci.

3. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE AKTA

Za provođenje ovog akta nisu potrebna financijska sredstva.

4. TEKST PRIJEDLOGA AKTA

U privitku.

Na temelju članka 36. Statuta Grada Splita ("Službeni glasnik Grada Splita" broj: 17/09, 11/10, 18/13, 39/13 i 46/13 - pročišćeni tekst i 11/18) Gradsko vijeće Grada Splita na __ sjednici održanoj dana __ . _____. 2018. godine, donijelo je

Z A K L J U Č A K

o objavi javnog poziva vlasnicima odnosno korisnicima građevina u kojima se nalazi azbest

I.

Objavit će se javni poziv vlasnicima odnosno korisnicima građevina u kojima se nalazi azbest, na području Grada Splita, da sukladno odredbi čl.18.st.1. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest ("Narodne novine" broj: 69/16) dostave Gradu Splitu podatke o lokacijama građevina, kao i podatke o procjeni količina i stanja materijala za kojeg je izvjesno da će postati azbestni otpad.

II.

Podaci iz točke I. ovog zaključka prikupit će se radi planiranja sustava gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest te kao podloga za planiranje subvencioniranja uklanjanja krovnih pokrova koji sadrže azbest, sve radi zaštite ljudskog zdravlja i zaštite okoliša.

III.

Zadužuje se Upravni odjel za prostorno planiranje, uređenje i zaštitu okoliša na provedbu ovog zaključka.

IV.

Ovaj zaključak će se objaviti u „Službenom glasniku Grada Splita“.

Klasa:

Ur.broj:

Split, __. travanj 2018. godine

**PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA GRADA SPLITA**

Jure Šundov

DNA: